

Situācija Nr.1. Atkarības vielu lietošana

Situācijas apraksts:

Sakarā ar ilgstošo augsto bezdarba līmeni, socializācijas trūkumu pagastā „Y”, divas reizes ir pieaudzis no alkohola atkarīgo vīriešu īpatsvars. Visvairāk alkoholu lieto vīrieši darbspējas vecumā. Kā arī ir palielinājusies narkotisko vielu lietošana jauniešu vidū. Narkotikas lieto apmēram 3- % no visiem jauniešiem vecuma grupā no 15- 20 gadiem, kas savukārt rada HIV inficēšanās risku. Daudzi jaunieši nav nodarbināti- nemācās un nestrādā. Šī problēma ir ļoti aktuāla, jo ir palielinājies noziedzības un zādzību līmenis, tiek traucēts pārējo iedzīvotāju miers, it īpaši vakara stundās, gados veciem cilvēkiem ir bail uzturēties uz ielas, kā arī vecākiem ir bail laist savas atvases vienas uz skolu.

Pašvaldība ir apsvērusi izveidot šļirču apmaiņas punktu i/v narkotiku lietotājiem, tomēr tam nav gūts atbalsts vietējo politiķu vidū.

Pašvaldībai ir iespēja pieteikties uz ES piešķirtiem līdzekļiem, lai izstrādātu un ieviestu atkarību mazināšanas un profilakses plānu.

UZDEVUMS

- Izstrādāt priekšlikumus plānam, ko pašvaldībai būtu jāveic konkrētajā mazpilsētā, iesaistot visus sektorus un vietējo sabiedrību - domājot gan par īstermiņa (tuvākā gada laikā) gan ilgtermiņa (tuvāko 5-10 gadu laikā) stratēģiju, lai samazinātu, no alkohola atkarīgo vīriešu skaitu darbspējīgo vīriešu vidū un samazinātu narkotisko vielu lietotāju skaitu vismaz uz pusi, ņemot vērā faktu, ka netiek paredzēts papildus finansējums no valsts, nav vietējā „politiskā atbalsta” sabiedrības veselības problēmu risināšanai (pašvaldībai ir citas prioritātes). Var izmantot tikai pašvaldības rīcībā esošos finanšu līdzekļus, nevalstisko organizāciju iesaistīšanu, līdzekļus, kurus var gūt no dažādiem projektiem.
- Analizēt, kādas ir barjeras (šķēršļi), kas varētu kavēt un kā tās mazināt?
- Kādas jūs redziet iespējas?

Darba grupas ieteikumi:

- Sabiedrības veselība kā pašvaldības prioritāte;
- Rūpes par bērnu no ieņemšanas brīža, grūtnieču konsultācijas, vides veidošana, pirmsskolas izglītības iestādes, skolas, rotaļu laukumi u.c;

- Alkohola tirdzniecības vietu monitorings;
- Atsevišķas tirdzniecības vietas alkoholam;
- Atvieglot nodokļus tiem pārtikas veikaliem, kuros netirgo alkoholu;
- Vīnu lietošanas noteikumi pieaugušajiem;
- Izglītojoši pasākumi bērniem un vecākiem;
- Personīgo iniciatīvu apzināšana un radīšana;
- Izglītot vecākus par atkarības vielas simptomiem, kā atpazīt vielu lietotājus;
- Veicināt nodarbinātību;
- Bezmaksas dienas centrs;
- Pieejamas dažāda sporta aktīvātes visiem vecumiem, arī zolīšu turnīri;
- ‘Točku’ apzināšana, sadarbība ar pašvaldības policiju;
- Kultūras pasākumu pieejamība;
- Iedzīvotāju informēšana par iespējām un pasākumiem;
- Atbalsts ar transportu;
- Psiholoģiskās konsultācijas;
- Vienaudžu izglītotāju kustība;
- Iesaistīt vīriešus vides labiekārtošanā;
- Vecāku patruļas;
- Sabiedrības iesaistīšana un mobilizēšana;
- NVO atbalstīšana;
- Amatniecības, mehānikas centri, kur domāts par vīriešu nodarbinātību, praktisku lietu izgatavošanu;
- Bezmaksas atstarotāji;
- Kustība: „Bērni- vecākiem”;
- Piederības sajūtas veidošana;
- Psiho-emocionālā veselības programma;
- Uzņēmēju iesaistīšana saskarsmes kultūrā;
- Sava novada cilvēku sumināšana;
- Starprofesionāļu komanda + mediācija;
- Labdarības pasākumi;
- Pilsoniskās sabiedrības veidošana.